8/2011

MINISTER FINANSÓW

Warszawa, dnia 30.05. 2011r.

IP4/0800/WTP/2011/ 7051

Pan
Jacek Kościelniak
Wiceprezes
Najwyższa Izba Kontroli

W nawiązaniu do pisma z dnia 16 maja 2011 r. znak KBF-4100-16-01/2011 dotyczącego wystąpienia pokontrolnego NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2010 w zakresie obsługi płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i części 87 – dochody budżetu środków europejskich uprzejmie informuję, iż w zakresie zalecenia nr 1, dotyczącego wyeliminowania podwójnego wykazywania dochodów i wydatków w ramach finansowania wyprzedzającego PROW 2007-2013 – zostaną podjęte działania w zakresie ewentualnej zmiany rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, przy uwzględnieniu możliwości wynikających z przepisów rozporządzenia Rady (WE) 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej oraz ustawy z dnia ustawy z dnia 22 września 2006 o uruchamianiu środków pochodzących z budżetu unii Europejskiej przeznaczonych na wspólną politykę rolną.

W zakresie zalecenia nr 2 dotyczącego zapewnienia ujmowania w sprawozdawczości budżetowej wszystkich dochodów i wydatków realizowanych w ramach WPR uprzejmie informuję, iż zostaną przeanalizowane i ewentualnie dopracowane przepisy dotyczące sprawozdawczości budżetowej w celu wprowadzenia zapisu zobowiązującego do ujmowania w sprawozdaniach budżetowych tego typu wydatków.

W zakresie zalecenia nr 3 uprzejmie informuję, iż Ministerstwo Finansów podejmie wraz z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Bankiem Gospodarstwa Krajowego działania zmierzające do usprawnienia procesu rozliczania zwrotów.

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Hanna Mańkowska

rektor Departamentu
Instytucji Płatniczej
Tomasz Bobrowski

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Stanisław Jarosz

Warszawa, dnia 16 maja 2011 r.

Pan
Jan Vincent – Rostowski
Minister Finansów

KBF-4100-16-01/2011
P/10/188

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Szanowny Panie Ministrze,

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1], zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała w Ministerstwie Finansów wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w zakresie obsługi płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i części 87 – Dochody budżetu środków europejskich.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 12 maja 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w zakresie obsługi płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich i części 87 – Dochody budżetu środków europejskich.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami sprawozdanie Rb-27UE z wykonania planu dochodów budżetu środków europejskich oraz sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich za 2010 r. Sprawozdanie Rb-27UE sporządzone zostało przez Ministra Finansów na podstawie ksiąg rachunkowych w terminie zgodnym z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej[2], a z wykonania planu wydatków na podstawie sprawozdań łącznych Rb-28UE i Rb-28UE WPR dysponentów części. Zastrzeżenia NIK dotyczą zawyżenia o 17,6 mln zł kwoty dochodów z tytułu wyprzedzającego finansowania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) i poniesionych z tego tytułu wydatków. Było to wynikiem przyjętego systemu

[1] Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.
[2] Dz.U. Nr 20, poz. 103.

SEKRETARIAT PODSEKRETARZA STANU
Hanna Majszczyk
17. 05. 2011

BIURO MINISTRA
Wpłynęło dnia
2011 -05- 17
BMI9 7051/2011

BMI2/13/2011/VIR/WP

finansowania wyprzedzającego PROW 2007-2013, który przewiduje dwukrotny przepływ środków przez rachunek dochodów budżetu środków europejskich i rachunek płatności WPR. Mechanizm ten powodował, że dochody z tego tytułu wykazane zostały dwukrotnie w części 87, natomiast wydatki ujęte w sprawozdaniu części 33 i w tej samej wysokości prezentowane w części 85.

Ponadto w sprawozdaniu Rb-28UE WPR dysponenta części 62 - Rybołówstwo wykazano wydatki dotyczące Wspólnej Polityki Rybackiej w ramach WPR w kwocie 2,8 mln zł. Środki te przekazane zostały na rachunek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z pominięciem agencji płatniczej. Ustawa o finansach publicznych nie przewiduje takiego przepływu środków w ramach WPR, a rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej ich wykazywania. Jednak, zdaniem NIK, ujęcie tych środków w sprawozdaniu Rb-28UE WPR było uzasadnione ze względu na rzetelność wykazania kwoty dokonanych wydatków.

2. Przyjęty w ustawie budżetowej na 2010 r.[3] plan dochodów budżetu środków europejskich w kwocie 41.837, 2 mln zł został wykonany w 90,1% (37.708,7 mln zł). Było to skutkiem niższej o 3.748,9 mln zł (o 21,5%) realizacji dochodów z tytułu Wspólnej Polityki Rolnej i o 212,6 mln zł (o 41,9%) Programu Operacyjnego Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich.

   Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 48.124,7 mln zł[4], tj. 85,5% kwoty określonej w ustawie budżetowej (56.270,1 mln zł). Deficyt budżetu środków europejskich wyniósł 10.416,0 mln zł i był niższy od zaplanowanego w ustawie budżetowej o 4.016,9 mln zł.
3. NIK w kontroli przeprowadzonej w Banku Gospodarstwa Krajowego stwierdziła, że Bank nie otrzymywał od podmiotów zwracających środki danych niezbędnych do ich identyfikacji. W wyniku tego BGK nie dotrzymywał określonego w rozporządzeniu[5] jednodniowego terminu na przekazanie dysponentowi oraz instytucji zlecającej płatność informacji o dokonanym zwrocie. W 2010 r. dokonano 13.034 zwrotów w kwocie 606,1 mln zł, z czego 27,4%, tj. 166,3 mln zł BGK zidentyfikował dopiero po terminie sporządzenia miesięcznych sprawozdań Rb-28 UE. NIK uznaje za konieczne wypracowanie mechanizmów identyfikacji zwracanych środków.
4. NIK zauważa, że w ustawie o finansach publicznych zostały zawarte uregulowania dotyczące prowadzenia rachunków bankowych do obsługi budżetu krajowego. Brak jest natomiast upoważnienia do otwarcia rachunku do obsługi dochodów budżetu środków europejskich. Rachunek taki został utworzony w BGK. NIK nie kwestionuje potrzeby utworzenia takiego rachunku, jednak wskazuje, że zasadne byłoby uregulowanie tej kwestii w ustawie o finansach publicznych.

   Ponadto, Minister Finansów w § 2 pkt 3 lit. b rozporządzenia w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz

---

[3] Ustawa budżetowa z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz.U. Nr 19, poz. 102.).

[4] Na podstawie Rb-28UE i Rb-28WPR stan na dzień 05 maja 2011 r.

[5] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności Dz.U. Nr 220, poz. 1726.

przekazywania informacji dotyczących tych płatności, zdefiniował jako instytucję również „inny podmiot upoważniony przez instytucję do wystawiania zleceń płatności". NIK zwraca uwagę, że definicja ta została rozszerzona w stosunku do zapisu zawartego w art. 188 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wskazującego jako instytucję podmiot, z którym beneficjent zawarł umowę o dofinansowanie. Rozwiązanie to jest jednak uzasadnione, ponieważ zapewnia właściwą realizację płatności w ramach budżetu środków europejskich

5. Minister Finansów wydał wszystkie przepisy wykonawcze do ustawy o finansach publicznych[6] w zakresie gospodarowania środkami europejskimi. Ostatnie rozporządzenie wydane zostało 20 grudnia 2010 r.[7], tj. w terminie wynikającym z art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych[8]. Pomimo dotrzymania tego terminu, wprowadzenie tych przepisów w trakcie realizacji budżetu utrudniało bieżące wykonywanie zadań. Na przykład sposób ewidencji przez jednostki budżetowe[9] wydatków uregulowany został dopiero w drugiej połowie roku, z obowiązkiem zmiany polityki rachunkowości do końca października 2010 r. Zdarzenia gospodarcze finansowane z budżetu środków europejskich musiały być jednak ewidencjonowane od stycznia w związku z tym konieczne było ich przeksięgowanie.
6. Minister Finansów terminowo, zgodnie z zapotrzebowaniami BGK i agencji płatniczych zasilał rachunki bankowe do obsługi płatności z budżetu środków europejskich. Jednocześnie zapewniona została prawidłowa realizacja płatności. Przekazywanie środków poprzedzone było także szczegółową analizą co do zgodności z kwotami określonymi w planie finansowym dysponenta głównego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1) podjęcie działań zmierzających do wyeliminowania podwójnego wykazywania dochodów i wydatków w ramach finansowania wyprzedzającego PROW 2007-2013,

2) zapewnienie ujęcia w sprawozdawczości budżetowej wszystkich dochodów i wydatków realizowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej,

3) wypracowanie i wdrożenie w porozumieniu z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i Bankiem Gospodarstwa Krajowego mechanizmów, które zapewnią prawidłową identyfikację zwrotów.

---

[6] W roku 2009 - Dz.U. Nr 220, poz. 1726, a w roku 2010 Dz.U. Nr 20, poz. 103, Dz.U. Nr 38, poz. 207, Dz.U. Nr 125, poz. 846, Dz.U. Nr 128, poz. 861, Dz.U. Nr 245, poz. 1637.

[7] Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

[8] Przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) zachowują swoją moc do dnia wydania nowych przepisów, nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

[9] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczpospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861).

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi Pana Ministra o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.

Z poważaniem

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Jacek Kościelniak